

ומקשינן: ורבי יוחנן, אי זריקה שלא במקומו לאו כמקומו דמי, ואין היא זריקה כלל, למה כתבה משנתנו "פסול" ואין לו תקנה? אמנם העמדנו המשנה באופן שלא נותר דם הנפש, אבל מכל מקום, ליהוי כי נשפך הדם מן הכלי, לאחר שנתקבל בתוכו, על הרצפה, שדינו שיאספוהו מהרצפה לתוך הכלי, ואף בזריקה שלא במקומו, יאספנו מעל המזבח ויחזור ויזרוק במקומו, שהרי זריקה ראשונה אינה כלום.

נלשמאל וריש לקיש הסוברים שזריקה שלא במקומו זריקה היא לענין כפרת בעלים, לא קשה, כי מאחר ולענין כפרה הועילה הזריקה, כבר נדחה הדם ולא יועיל לאספו בכדי להתיר בשר באכילה.

ומתריצין: התנא של משנתנו סבר לה כמאן דאמר נזרק הדם לא יאספנו, שאף זריקה פסולה כיון שהגיע דם למזבח קלטו המזבח והוציאו מלכפר בו עוד.

דאמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן: הכל מודים, כל התנאים שנחלקו לקמן, בדמים הניתנים למעלה מחוט הסיקרא שנתנן למעלה, וכן בניתנים למטה מחוט הסיקרא שנתנן למטה, אם נתנן שלא כמצותן, כגון במחשבת פסול או ביד שמאל, שלא יאספנו כדי לחזור ולזרוק, כי הואיל ונזרק במקומו נסתלקה ממנו תורת זריקה. לא נחלקו תנאים אלא בניתנין למעלה שנתנן למטה וכן בניתנין למטה שנתנן למעלה, שרבי יוסי אומר אף בזה לא יאספנו מהמזבח לכלי, ורבי שמעון אומר יאספנו!

ואין לומר שטעמו של רבי יוסי הוא משום שסובר שזריקה שלא במקומו כמקומו דמי, שאם כן היה לו לומר שנתכפרו בעלים בנתינה זו, ולא היה לו לחלוק עם רבי שמעון בענין זה של יאספנו או לא, אלא אם נתכפרו בעלים או לא. ומכיון שלא נחלק עם רבי שמעון בדבר זה, בהכרח שסובר כי זריקה שלא במקומו לאו כמקומו דמי, ובכל זאת כן לא יאספנו.

ומשנתנינו דקתני פסול, היא כדברי האומר לא כז-ב יאספנו.

ורב חסדא אמר אבימי: הכל מודים, רבי יוסי ורבי שמעון, בניתנין למטה שנתנן למעלה שלא

"מידי דהוה אמוחשבת הנינוח, ואלביא דרבי יהודה".

רבי יוחנן אמר: אידי, משנתנו האומרת שבנתינה שלא במקומו "פסול", ואידי, המשנה שהובאה לעיל שבנתנו על הכבש אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל, שתייהן עוסקות באופן שנתן [כהן כשר!] בשתיקה ללא מחשבת פסול, ובשניהם ראוי הקרבן להיפסל מחמת עצם הזריקה שלא היתה במקומה, כיון שזריקה שלא במקומו לאו כמקומו דמי, ופסולה לגמרי. והא, המשנה האומרת "אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל" עוסקת באופן דאיכא דם הנפש, ולכך לא כתבה "פסול" כי עדיין ניתן להכשירו על ידי קבלה וזריקת דם אחר, הא, משנתנו, עוסקת באופן דליכא דם הנפש ולכך כתבה "פסול" כי אין לו עוד תקנה.

ומקשינן: תנן במשנתנו, פסול ואין בו כרת.

בשלמא לריש לקיש, שהעמיד דברי משנתנו שעוסקת באופן שנתן במחשבת פיגול, היינו דקתני במשנה פסול ואין בו כרת, להשמיענו חידוש בזריקה שלא במקומו, שעל אף שבמקומו דמי, בכל זאת, כיון שאינה מתרת את הבשר, אינה מפגלת.

אלא לרבי יוחנן, הסובר שמשנתנו עוסקת באופן שנתן בשתיקה, ומה שכתוב "פסול" הוא משום שזריקה שלא במקומו לאו כמקומו, מאי "אין בו כרת"? והרי פשוט שאין בו כרת?!

ומסקינן: קשיא.

ומקשינן: ולשמאל, שהעמיד אף הוא את המשנה בשנתן בשתיקה, מאי "אין בו כרת"?

ומתריצין: הכי קאמר התנא של המשנה: אם נתן את הדם שלא במקומו במחשבה שיאכל בשר או יקטיר חוץ לזמנו, פסול, ואין בו כרת. והחידוש הוא כמו לריש לקיש. אבל לרבי יוחנן אי אפשר לתרץ כן, שהרי לדבריו הטעם שפסל התנא זריקה זו הוא משום זריקה שלא במקומו לאו כמקומו דמי, ופשוט שאי אפשר לפגל בזריקה זו, לפי שהיא כמו שנתן את הדם על הרצפה, ואין שום חידוש בכך שאין בו כרת.

שקושיות הגמרא על ריש לקיש הן ככל הקושיות שהוקשו לשמואל מהמשנה של נתנו על גבי הכבש וכו'.

במקומה, מרדע לא יהיה בזה פיגול. וצ"ח הקרן אורה עוד, שכפי הגירסא שלפנינו הרי